

Bladschimmels - wees op het juiste moment alert

Bladschimmels zijn een betrekkelijk nieuw fenomeen voor veel telers. Cercospora was ook in 2006 de belangrijkste/gevaarlijkste bladschimmel. Daarnaast spelen ook schimmels, zoals ramularia, meeldauw en roest, een belangrijke rol. Een tijdige bestrijding is noodzakelijk. In de praktijk blijkt echter dat lang niet alle telers de ziektebeelden herkennen. Dit leidt tot schade aan het gewas of tot te vroeg, te laat of onnodig inzetten van fungiciden.

De Nederlandse suikerindustrie voert in 2006 en 2007 een project uit ter verhoging van de bewustwording en herkenning van bladschimmels. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Europese Unie ondersteunen het project 'Geïntegreerde aanpak bladschimmels in suikerbieten'. De resultaten van het project zijn tot nu toe bevredigend.

- Handige praktijkgids

Om de herkenning te verbeteren is een praktijkgids 'herkenning bladaantastingen in suikerbieten' ontwikkeld. Vorig najaar organiseerde de suikerindustrie twaalf veldbijeenkomsten met als onderwerp bladschimmels. Ongeveer 370 telers bezochten deze bijeenkomsten. Tijdens de telersvergaderingen konden de telers een praktijkgids en loep meenemen.

- Gratis kennismaking goed bevallen

Het bepalen van het juiste moment van behandelen is moeilijk. Te vroeg is weggegooid geld en te laat behandelen kost opbrengst. Daarom hebben IRS en Opticrop het cercospora-adviesmodel ontwikkeld. Dit model berekent een regionaal advies aan de hand van het weer in het verleden, de druk van cercospora en de weersverwachting. In 2006 maakten honderd telers gratis gebruik van de internetmodule Cercospora Online van Opticrop.

Bladschimmels treden de laatste jaren steeds vaker op en bedreigen een hoge suikeropbrengst. Tot vijf jaar geleden was in de meeste regio's in Nederland geen bladschimmelbestrijding nodig. Nu is het uitgegroeid tot een landelijk probleem. Tijdig erkennen en herkennen van de bladaantastingen en op het juiste moment spuiten, is de enige remedie.

De gebruikers zijn overwegend positief.

Zowel tijdens het seizoen als later uit de gebruikersenquête bleek dat duidelijk uitgelegd moet worden wat het verschil is tussen de gebruikelijke waarschuwingen via de bladschimmelwaarschuwingsdienst en het adviesmodel. Het adviesmodel geeft aan wanneer de weersomstandigheden gunstig zijn voor infectie. Als de infectie daadwerkelijk plaatsvindt en het weer daarna gunstig is, vormt de cercosporaschimmel na 7-10 dagen (incubatieperiode) een zichtbare vlek. De bladschimmelwaarschuwingsdienst is nu (nog) gebaseerd op zichtbare aantastingen in het veld. Het grote voordeel van het adviesmodel is dat het attendeert op gevaarlijk weer en dus de momenten aangeeft dat het raadzaam is het gewas te inspecteren. Ervaringen van deze gebruikers worden gebruikt om het programma en de communicatie te optimaliseren. In 2007 krijgen alle telers vrij toegang tot het adviesmodel via www.irs.nl.

- Demostrokenproeven

Verspreid over Nederland zijn tien demostrokenproeven aangelegd (Colijnsplaat, Emmeloord, Gilze I en II, Goudswaard, Luttelgeest, Munnekezijl, Valthermond, Vredepeel en Wijnandsrade). Deze demostrokenproeven lagen in de buurt van een weerstation. Op iedere demostrokenproef lagen drie stroken: onbehandeld, gespoten volgens cercospora-adviesmodel en gespoten

De bietenkliniek

Telers waarvan de bieten niet willen groeien of belaagd worden door plagen of andere schadeveroorzakers, kunnen contact opnemen met hun teeltbegeleider. Via de teeltbegeleider kunnen ze ook het IRS benaderen. Het IRS heeft hiervoor een diagnostische service voor de bietenteelt. De teeltbegeleider coördineert het contact met het IRS en zorgt voor de juiste invulling van het diagnostiekformulier.

volgens het concept bladschimmeladviesmodel. Bespuitingen werden met een veldspuit uitgevoerd als een van beide modellen een spuitadvies had gegeven op basis van weergegevens. De waarnemingen op de demostroken hebben zeer nuttige informatie opgeleverd. Een eerste analyse leert dat in 2006 tijdens de maanden september en oktober de omstandigheden voor cercospora, roest en meeldauw gunstig waren. Het cercospora-adviesmodel, dat enige jaren in Nederland in onderzoek is, gaf in de laatste dagen van juli in veel regio's een eerste bestrijdingsadvies. Juli 2006 was warm en droog, maar desondanks werden de eerste cercospora-aantastingen eind juli waargenomen. Door de weersomslag die daarop volgde, zette de ziekte echter traag door. Pas aan het einde van augustus en in sterkere mate in september en oktober nam de schimmel op diverse locaties sterk toe.

Meer informatie

Veel informatie over bladschimmels is te vinden op de IRS-site (www.irs.nl/bladschimmel). Op deze pagina verschijnt binnenkort een uitgebreidere tussentijdse evaluatie van dit project.

Spuit bij een beginnende aantasting van bijvoorbeeld roest en/of cercospora.